Lietas Nr. C30673615
Lietas arhīva Nr. C-0238-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Gulbenē 2016.gada 29.martā

Gulbenes rajona tiesa:
tiesnese G.Širaka
izskatīja rakstveida procesā 2016.gada 29.martā plkst. 9.00 civillietu akciju sabiedrības „Sadales tīkls" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par zaudējuma piedziņu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 3.decembrī Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā saņemts prasītāja AS "Sadales tīkls" maza apmēra prasības pieteikums pret atbildētāju /pers. A/ par naudas piedziņu. 2016.gada 22.janvārī civillieta Nr.C30673615, saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.^{1}pantu, lai panāktu lietas ātrāku izskatīšanas nodrošināšanu, pamatojoties uz Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas D.Vilsones rezolūciju, saņemta Gulbenes rajona tiesā (lietas 27.lapa). Ar Gulbenes rajona tiesas 2016.gada 22.janvāra lēmumu civillieta pieņemta Gulbenes rajona tiesas tiesvedībā (lietas 30.lapa).

Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar savstarpēji noslēgto līgumu 2011.gada 1.aprīlī Nr.1012836203, turpmāk tekstā - Līgums, /pers. A/ (turpmāk tekstā - atbildētāja) dzīvoklim /adrese/, (turpmāk tekstā - objekts) tikusi piegādāta elektroenerģija. Saskaņā ar Līguma 3.2.2.punktu atbildētāja ir civiltiesiskā kārtībā mantiski atbildīga, ja viņas darbības vai bezdarbības rezultātā ir samazināts uzskaitītā elektroenerģijas patēriņa lielums vai radīta iespēja lietot elektroenerģiju bez maksas.

2012.gada 12.novembrī prasītāja darbiniekiem veicot atbildētājas objektā elektroenerģijas lietošanas pārbaudi, elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāts Nr.32291481 (turpmāk tekstā - skaitītājs) tika noņemts, ievietots noplombējamā drošības maisā, nosūtīšanai uz elektroskaitītāju laboratoriju ekspertīzes veikšanai, par ko ticis noformēts akts Nr.3513206 par lietisko pierādījumu izņemšanu nosūtīšanai uz ekspertīzi, uz kura ir arī atbildētājas paraksts. 2012.gada 4.decembrī ar ekspertīzes slēdzienu Nr.2794 konstatēts, ka skaitītājam redzamas mehāniskas iejaukšanas pēdas, ir bojāts nosegvāks, nosegvākā ir izurbts caurums, skaitītājam ir ticis bremzēts disks, līdz ar ko tas nav uzskaitījis visu patērēto elektroenerģiju.

2013.gada 8.janvārī pēc ekspertīzes slēdziena saņemšanas, tika sastādīts akts Nr.3506608 par neuzskaitīto elektroenerģiju.

Aktu par neuzskaitīto elektroenerģiju izvērtēja prasītāja izveidotā komisija un lēma par pārrēķina veikšanu atbilstoši 20.11.2011. Latvijas Republikas Ministru kabineta „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumu" Nr.914 (turpmāk tekstā - Noteikumi) 114.punkta prasībām.

Pamatojoties uz aktā konstatēto, Noteikumu 112.punktu, pārrēķins veikts atbilstoši dzīvokļa ievadā uzstādītā ievadaizsardzības aparāta (16A) caurlaides spējai nevis par 24 stundām diennaktī, kā to atļauj Noteikumu 112.punkts, bet gan pieņemot neuzskaitītās elektroenerģijas lietošanas laiku 2 stundas diennaktī ziemas periodā un 1 stundu diennaktī vasaras periodā. Atbildētājam ticis izrakstīts pārrēķina rēķins Nr.201141540587 par 213,72 EUR un rēķins Nr.201150890671 par skaitītāja plombējuma atjaunošanu pirmsuzskaites ķēdēs 16,73 EUR apmērā. Apkopojot augstāk minēto, prasītājs uzskata, ka pārrēķins ir veikts ievērojot normatīvo aktu prasības, ka arī ievērojot samērīguma principus. Saskaņā ar Noteikumu 27.punktu, atbildētājas pienākums ir norādītajā termiņā veikt samaksu saskaņā ar publiskā tirgotāja izrakstīto rēķinu.

Civillikuma 1811.pants nosaka, katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar naudu.

Aktā konstatētais liecina par to, ka nelikumīgās darbības ir veiktas ar konkrētu mērķi -radīt iespēju patērēt elektroenerģiju bez uzskaites un apmaksas, turklāt skaitītājs atrodas dzīvokļa telpās. Civillikuma 1635.pants nosaka, ka katra pati par sevi neatļautā darbība dod tam, kam tā kaitējusi, tiesību prasīt apmierinājumu no aizskārēja. Atbildētāja pārkāpa prasītāja tiesības saņemt samaksu par patērēto elektroenerģiju saskaņā ar uzstādītā komercuzskaites mēraparāta rādījumiem.

Saskaņā ar Latvijas Republikas „Elektroenerģijas tirgus likuma" 5.nodaļas 19.panta 1.punktu, sadales sistēmas operators ir atsevišķa kapitālsabiedrība ar patstāvīgas juridiskās personas statusu un ir nošķirts no elektroenerģijas ražošanas, pārvades un tirdzniecības darbībām. AS „Sadales tīkls", saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas licenci Nr.E13017, no 2007.gada 1.jūlija veic elektroenerģijas sadali, pildot sadales sistēmas operatora funkcijas, līdz ar to atbildētājs, lietojot elektroenerģiju bez uzskaites, radījis zaudējumus AS „Sadales tīkls".

2014.gada 5.augustā atbildētāja brīdināta par parāda samaksu un viņai ticis dots termiņš parāda apmaksai līdz 2014.gada 22.augustam. Atbildētāja parādu apstrīd, norāda, ka nepiekrīt maksāt norādīto summu. Līdz prasības iesniegšanas dienai parāds nav samaksāts. Prasītājs uzskatot, ka atbildētāja ar savu bezdarbību radījusi prasītāja tiesību aizskārumu, kā rezultātā prasītājam radušies zaudējumi nesamaksātās parāda summas 230,45 EUR apmērā. Sakarā ar to, ka rēķini nav apmaksāti noteiktajā laikā, atbildētājai ir aprēķināti likumiskie 6% gadā 35,66 EUR apmēra.

Ņemot vērā to, ka atbildētāja nav vēlējusies risināt jautājumu par parāda atmaksu ārpus tiesas, prasītājs nesaskatot pamatu strīda risināšanai, izmantojot mediāciju.

Pamatojot prasību ar 21.07.2009. Latvijas Republikas Ministru kabineta "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumiem" Nr.793; 29.11.2011. Latvijas Republikas Ministru kabineta "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" Nr.914 27., 104., 111., 114. punktu; Civillikuma 1584., 1635., 1652., 1779., 1811., 1838. 2021., 2107., 2109.pantu, Civilprocesa likuma 26., 33.panta otro daļa; 39. panta pirmās daļas 5. punktu; 40.panta pirmo daļu; 41. panta pirmā daļa; 195., 250.^{25}pantu, *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.pantu, prasītājs lūdz tiesu piedzīt no /pers. A/ par labu AS "Sadales tīkls", reģistrācijas Nr.40003857687, parādu 230,45 EUR, likumiskos 6% gadā, kas uz prasības celšanas brīdi sastāda 35,66 EUR, valsts nodevu 71,14 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, kopā piedzīt 341,95 EUR (trīs simti četrdesmit viens euro 95 centi) un noteikt prasītājam tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no nenomaksātās parāda summas.

Atbildētāja tiesas noteiktajā termiņā paskaidrojumu par prasību tiesai nav iesniegusi.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē,

pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.[25] panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir savlaicīgi paziņots, nosūtot paziņojumu (lietas 31.lapa).

Motīvu daļa

Novērtējusi visus lietas materiālus kopumā, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma prasītāja norādītajā apmērā.

Lietā konstatēts, ka prasītāja objektā /adrese/ piegādā elektroenerģiju, pamatojoties uz 2011.gada 1.aprīlī noslēgto līgumu Nr.1012836203 par elektriskās enerģijas piegādi un lietošanu ar lietotāju /pers. A/ *(lietas 12.,23.lapa).*

No lietas materiāliem redzams, ka 2012.gada 12.novembrī AS ,,Sadales tīkls" darbinieki sastādījuši aktu Nr.3513206 par lietisko pierādījumu izņemšanu nosūtīšanai uz ekspertīzi objektā /adrese/, akts sastādīts piedaloties atbildētājai – lietotājai /pers. A/ (lietas 17.lapa).

Ar 2012.gada 14.decembra ekspertīzes slēdzienu Nr.2794 apstiprināts, ka skaitītājam Nr.32291481 redzamas mehāniskas iejaukšanas pēdas, ir bojāts nosegvāks, nosegvākā ir izurbts caurums, skaitītājam ir ticis bremzēts disks, līdz ar ko tas nav uzskaitījis visu patērēto elektroenerģiju *(lietas 18.-19.lapa)*.

Civillikuma 1402.panta izpratnē konkrētajā gadījumā saistība ir radusies no neatļautas darbības un personai, kura izdarījusi neatļautu darbību, ir pienākums atlīdzināt zaudējumus vai īpašos gadījumos dot citādu apmierinājumu. Būtībā šis pienākums nozīmē civiltiesisku atbildību, kas attiecīgos gadījumos neizslēdz krimināatbildību vai administratīvo atbildību *(Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā.-Rīga: Mans īpašums, 17.lpp.).*

Pamatojoties uz ekspertīzes slēdzienu Nr.2794 (lietas 18.-19.lapa) un 2013.gada 8.janvārī sastādīto aktu Nr.3506608 par neuzskaitīto elektroenerģiju (lietas 12.lapa), prasītāja pamatoti veikusi pārrēķinu par neuzskaitīto elektroenerģiju atbilstoši 20.11.2011. Latvijas Republikas Ministru kabineta ,,Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" Nr.914 114.punkta prasībām, kā rezultātā zaudējumu summa ir 230,45 EUR apmērā. Lietā atrodas pārrēķina rēķins Nr.201141540587 par 213,72 EUR un rēķins Nr.201176093520 par skaitītāja plombējuma atjaunošanu pirmsuzskaites ķēdēs 16,73 EUR apmēra (lietas 14.-15.lapa).

Saskaņā Noteikumu" Nr.914 108.punktu, ja, pārbaudot lietotāja elektroietaises, sistēmas operators konstatē, ka patvaļīgi ierīkots pievienojums pirmsuzskaites ķēdēm vai lietotājs elektroenerģiju lieto bez elektroenerģijas komercuzskaites mēraparāta un minēto darbību dēļ ir samazināts elektroenerģijas patēriņa rādījuma lielums vai radīta iespēja elektroenerģiju lietot bez maksas, sistēmas operators par konstatēto faktu sastāda aktu.

Saskaņā ar Noteikumu 111.punktu, ievērojot dokumentēto lietotāja komercuzskaites mēraparāta stāvokli un pārkāpuma faktu, kā arī iecinieku un lietotāju paskaidrojumus, ja tādi tiek sniegti, sistēmas operators pārrēķina elektroenerģijas, sistēmas pakalpojumu, palīgpakalpojumu un obligātā iepirkuma komponenšu apjomu par laikposmu no pēdējās sistēmas operatora veiktās lietotājam uzstādītā komercuzskaites mēraparāta pārbaudes dienas līdz pārkāpuma atklāšanas dienai (pieņemtais patvaļīga elektroenerģijas patēriņa laiks). Pārrēķinātais elektroenerģijas, sistēmas pakalpojumu, palīgpakalpojumu un obligātā iepirkuma komponenšu apjoms nav lielāks, kā veicot pārrēķinu pēc pievienojuma maksimālās caurlaides spējas diennakts 24 stundu periodā.

Noteikumu 114.punkts nosaka, ka saskaņā ar veikto pārrēķinu sistēmas operators izraksta lietotājam rēķinu, kurā norāda maksājumu pārrēķinu, maksājamo summu un samaksas termiņu. Lietotājam ir pienākums laikus un pilnā apmērā norēķināties ar sistēmas operatoru.

Uz 2013.gada 8.janvāra akta par neuzskaitīto elektroenerģiju pamata veikts neuzskaitītās elektroenerģijas aprēķins par laika periodu no 2011.gada 12.novembra līdz 2012.gada 11.novembrim, ņemot vērā elektroenerģijas tarifus konkrētā laika periodā. Prasītāja 2013.gada 4.februārī izrakstījusi rēķinu par summu 150,20 Ls (213,72 EUR) ar apmaksas termiņu līdz 2013.gada 6.martam (lietas 14.lapa).

Prasītāja atbildētājai uz adresi /adrese/ nosūtījusi brīdinājumu par parāda piedziņu (lietas 10.-11.lapa). Atbildētāja nav apstrīdējusi ne sastādīto aktu, ne nelikumīgi izlietotās elektroenerģijas aprēķinu.

Civillikuma 1775.pants noteic, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu ikvienam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Civillikuma 1784.pants noteic, ka deliktu attiecībās zaudējuma nodarītājs atbild par visiem zaudējumiem.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa uzskata, ka par labu prasītājam no atbildētājas piedzenama zaudējuma summa 230,45 EUR.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus (6% gadā) 35,66 EUR apmērā par rēķina Nr. 201141540587 un rēķina Nr. 201176093520 samaksas kavējumu par laika periodu no 2013.gada 6.marta līdz 2015.gada 12.oktobrim.

Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt Civillikuma 1757.pants nosaka, ka nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiskie procenti (1765.p.).

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu, procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, [..] šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Civillikuma 1765.panta otrā daļa nosaka, ka likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, [..] līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs ir — seši procenti no simta gadā.

Tiesai nav pamata apšaubīt nokavējuma procentu 35,66 EUR apmērā aprēķinu (lietas 16.lapa) par samaksas kavējumu par laika periodu no 2013.gada 6.marta līdz 2015.gada 12.oktobrim un tie ir piedzenami no atbildētājas prasītāja labā.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka Prasītājs ir pamatoti ir aprēķinājis likumiskos nokavējuma procentus 35,66 EUR (25,06 Ls) apmērā.

Uz šiem pašiem motīviem tiesa atzīst par pamatotu prasītāja lūgumu atzīt prasītāja tiesības saņemt likumiskos nokavējuma procentus - 6% (seši procenti) gadā no piespriestās, bet nesamaksātās parāda pamatsummas, jo to paredz Civilprocesa likuma 195.pants, kā arī likumisko procentu maksāšanas pienākumu un to apmēru nosaka Civillikuma 1759., 1765.pants

Ņemot vērā, ka prasība tiek apmierināta, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no atbildētājas piedzenami tiesas izdevumi par labu prasītājam: samaksātā valsts nodeva 71,14 EUR (lietas 8.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR (lietas 9.lapa), kopā 75,84 EUR.

No atbildētājas par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 1,46 EUR apmērā, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, kā starpība starp prasītāja samaksātajiem ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem (4,70 EUR) un pēc lietā esošās uzziņas (lietas 2.lapa) pastāvošajiem izdevumiem 6,16 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no iepriekš teiktā un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 189.- 193., 204.[1], 250.[27] pantu, *Euro* ieviešanas kārtības likumu, tiesa

n o s p r i e d a:

piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, akciju sabiedrības „Sadales tīkls", reģistrācijas Nr.40003857687, labā parādu 230,45 EUR, nokavējuma (likumiskos) procentus 35,66 EUR par laika periodu no 2013.gada 6.marta līdz 2015.gada 12.oktobrim, samaksāto valsts nodevu 71,14 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, kopā 341,95 (trīs simti četrdesmit viens *euro* 95 centi). Samaksa veicama AS "SEB banka" konta Nr.LV30UNLA0050010406568.

Atzīt AS „Sadales tīkls", reģistrācijas Nr.40003857687, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par laiku no tiesas nolēmuma stāšanās spēkā līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) likumiskos procentus - 6% gadā no piespriestā, bet neatmaksātā pamatparāda, nepārsniedzot pamatparāda apmēru.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,46 EUR, kas jāieskaita: Tiesu administrācija, Mūkusalas ielā 41b, Rīgā, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000, ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

Kvīts par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu jāiesniedz Gulbenes rajona tiesas kancelejā.

Noteikt atbildētājai termiņu sprieduma labprātīgai izpildei - desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem. Sūdzība iesniedzama Gulbenes rajona tiesā.

Pārsūdzības termiņš skaitāms no sprieduma pieejamības dienas – 2016.gada 4.aprīļa.

Tiesnese G.Širaka